Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1439 22 SUBAT 1936

ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ

ՇԱԲԱԹ 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1936

AREVELK

Siyasi, iktisadi ve edebi
yevmi gazete
Galata, Tunel itisalinde, Billur Sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
ՊՈՒՐՍԻՆ	700 ՂՐՇ.	1400 ՂՐՇ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	110 ՖՐ.	200 ՖՐ.
ԱՄԵՐԻԿԱ	9 ՏՕԼԱՐ	15 ՏՕԼԱՐ

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ◆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ---ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ◆ Telefon 40852

Պիյուր փոզոց թիւ 10
Ղալաթիա, Թիւճեալի կից

AREVELK
Quotidien Arménien Politique
Economique et Littéraire
Galata, B. P. 1203
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՀԱՄԱՀԵԱՆ

ԿԵԴՐ. ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԱՐՑԸ

Վերջին անգամ Փարիզի խորհրդակցութեանց առանցքը կազմեց կեդր. Եւրոպայի խնդիրը և այս անգամ աւելի մեծ կարեւորութիւն արուեցաւ՝ որովհետեւ զգալի եղաւ անմիջական լուծումի մը անհրաժեշտութիւնը։

Ինչ է կեդր. Եւրոպայի խնդիրը։

Այս հարցը որ պատերազմին վախճանէն ի վեր կը յուզուի, ծագումի կ'առնէ սա պարզայէն թէ՝ կեդր. Եւրոպան կը ներկայացնէ խարխուլ չենք մը, նախ իր մէջ պատկառած ըլլալուն հետեւանքով։ վատթար դրութեան մը մատնուած ըլլալուն հետեւանքով։

Շէնքը խարխուլ է, որովհետեւ զայն կազմող ազգութիւնները իրարու անհաշտ երկու խմբակի բաժնուած են. մէկ կողմը կը գտնուին Աւստրիա և Հունգարիա, միւս կողմը Փոքր Համաձայնութեան երկիրները, այսինքն Չեխոսլովակիա, Եուգոսլաւիա և Ռումանիա։ Այս խմբակին առաջին մասը դժգոհ է արդի սահմաններէն և ուզեցեալ կը փնտռէ զանոնք սրբագրելու ի վնաս միւս խմբակին։

Գալով մնացեալ վատթար դրութեան, որուն մատնուած է կեդր. Եւրոպա՝ Աւստրեւհունգար կայսրութեան կործանումէն ի վեր, ան հետեւանքն է՝ այն մաքսային պատնէշներուն, որոնք հաստատուեցան այս դրացի հինգ երկիրներու սահմաններուն վրայ, որով խանգարուեցաւ անոնց միջեւ հաստատուած դարաւոր առեւտուրը։ Ներդաշնակութիւնը և այսօր այդ երկիրները գրեթէ դադրեցուցած են իրարու միջեւ առեւտուրը։

Ահա այս պատճառներով, այս հինգ երկիրները այսօր զօրաւոր չեն դեղ ինքզինքնին պաշտպանելու՝ իրենց հզօր դրացիներու պատահական ոճէ յարձակումին դէմ։

Ֆրանսա տարիներէ ի վեր տեսա՝ այս վտանգը, մանաւանդ Գերմանիոյ կողմէ Աւստրիան կցելու բացայայտ ձգտումները, և աշխատեցաւ նախ ստեղծել անտես. միութիւն մը, որ նախաքայլը պիտի ըլլար Աւստրիա Գերմանիոյ կողմէ կցելու դէմ։ Այնուհետեւ Ֆրանսա շուտ մը սա՝ Այլեւս շահուած էր դաշինք հաստատելու։ Ֆրանսա չունէր մը սա՝ Գերմանիոյ հանդէպ։ Իտալիա պիտի զործակցէր իրեն՝ կեդր. Եւրոպայի երկիրներու միջեւ քաղաքական միութեան։ Բայց անոր ամէն քայլերը խոչընդոտի ենթարկուեցաւ Իտալիոյ բացէ ի բաց մերժողական դիրքին և Անգլիոյ անտարբերութեան պատճառաւ։

Ի վերջոյ, Իտալիա զգաց վտանգաւոր կացութիւնը, մանաւանդ Աւստրիա Գերմանիոյ կողմէ կցուելու պարագային իրեն սպառնացող գերման անմիջական վտանգը և փութաց ինքզինքը Աւստրիոյ պաշտպան հռչակելու։ Ֆրանսա չունէր մը սա՝ Իտալիա պիտի զործակցէր իրեն՝ կեդր. Եւրոպայի երկիրներու միջեւ միութեան կապեր ստեղծելու համար։ Իտալիա նոյն իսկ դրական բանակցութիւններու սկսաւ մանաւանդ Աւստրիոյ և Հունգարիոյ վարիչներուն հետ։

Բայց Եթովպիոյ պատերազմը եկաւ վեր ի վայր շրջել այս աշխատութիւնները։ Իսկ միւս կողմէ Գերմանիոյ ահեղ պատրաստութիւնները մոտալուտ է իր դրացի երկիրներէն ոմանք մտածեցին թէ Այս կացութեանմէջ Ֆրանսա և Անգլիա իրար անցան և մտածեցին թէ՝ պիտի լեցնէ Իտալիոյ պարապը, պաշտպանելու համար Աւստրիոյ անկախութիւնը։ Ահա այս պատճառաւ շատ մեծ կարեւորութիւն ստացան Փարիզի խորհրդակցութիւնները։ Մասնակցեցան կեդր. Եւրոպայի երկիրներուն բոլոր վարիչները, բացի Հունգարիայէն։

Աչքառու է նաեւ որ Ռուսիոյ արտաքին գործոց վարիչ Լիթվինոֆ եւս մինչեւ վերջ մասնակցաւ խորհրդակցութիւններուն, ինչ որ ենթադրել տուաւ թէ կեդր. Եւրոպայի մէջ Իտալիոյ դերը կատարել պիտի արուի Ռուսիոյ և ան է որ ուզղակի պիտի չհանդիսանայ՝ Եւրոպայի երկիրները օտար յարձակման դէմ պաշտպանելու խնդրով։

Աւստրիա արդէն պատրաստ է գործակցելու զինքը պաշտպանող բոլոր երկիրներու հետ։ Այնպէս կը յուսացուի որ, Հունգարիա եւս պիտի տիպուի համակերպիլ Դանուբեան Աւստրիոյ ընդ. գործակցութեան։ Բայց դեռ լուծուելիք հարցեր կան խնդրոյ առարկայ երկիրներուն։ Նախ՝ Աւստրիա բոլորովին չէրժարիր Հապսպուրկները դահ բարձրացնելու իր ջերմ փափաքէն, ինչ որ կը խրախուսեցնէ Փոքր Համաձայնութիւնը, որ բնաւ չի հանդուրժեր անոնց վերահաստատման։ վախնալով որ անոնք պիտի աշխատին վերահաստատել հին կայսրութիւնը։ Ցեռոյ, Հունգարիա միշտ կը պնդէ սահմաններու վերաքննութեան մասին, աւելցնելով թէ երբեք չպիտի հրաժարի խնդրին խաղաղօրէն լուծումը պահանջելէ։ Արդ, ի՞նչպէս կրնան անկեղծօրէն միանալ երկիրներ որոնցմէ մէկը միշտ կ'ըսէ թէ աչք ունի միւսներուն հողամասերուն վրայ։

Հիմա երեւան գալ սկսած է երրորդ խոչընդոտ մը, այն է Սովէթներուն գործակցութիւնը։

Չեխոսլաւիա և Ռումանիա շատ հաշտ աչքով չեն նայիր սովէթ գործակցութեան մը և վախ կը յայտնեն՝ Աւստրիան պաշտպանելու համար սովէթ բանակի մը կեդր. Եւրոպա մուտքին համար։

Կը տեսնուի ուրեմն որ Փարիզի խորհրդակցութիւնները դեռ վերջնական լուծման ճեւ մը չեն գտած կեդրոնական Եւրոպայի դրամական հարցին համար և բանակցութիւնները կը շարունակուին Փոքր Համաձայնութեան երկիրներու միջեւ, համոզելու համար զիրար այն միջոցներու մասին որոնք պիտի կրնան բառնալ երեւան եկած դժուարութիւնները։

Ուշագրաւ է նաեւ որ, Աւստրիոյ վարիչները պէտք տեսան Իտալիա ճամբորդելու, Մուսոլինիին իրազեկ ընելու համար կատարուած խորհրդակցութիւններուն։

Փարիզ և Լոնտոն հաւանաբար զգացած են թէ, առանց իտալական աջակցութեան մը կեդր. Եւրոպայի պաշտպանութիւնը և ազգերուն չի կրնար ապահովուիլ կեդր. Եւրոպայի մէջ։ Բայց Սովէթներուն գործակցութիւնը չի կրնար կատարել անոր դերը։ Սովէթներուն գործակցութիւնը, պէտք է սիրաշահիլ Իտալիան՝ ժամ առաջ հաշտարար եղանակով լուծելով իտալեւհապէշ խնդիրը։

Կեդր. Եւրոպայի վտանգալից կացութիւնը այն համոզումը կը ներշնչէ թէ, ժամը եկած է որ այլ եւս Անգլիա հաշտարար եղանակ մը խորհի, վերջ տալու համար իտալեւհապէշ պատերազմին։

Բայց վերջին լուրերը կը յայտնեն թէ, Անգլիա շատ աւելի խստապահանջ դիրք մը բռնած է քարիզի պատիժին անմիջական գործադրութեան համար։

ՖՐԱՆՔԵՒՌՈՒՍ ՈՒԽՏԻՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մ. Էռիօ երկար ճառ մը խօսեցաւ ի նպաստ վաւերացման

ՓԱՐԻԶ 21.— Խորհրդարանը շարունակեց Ֆրանքեւռուս ուխտին վիճաբանութիւնը։ Տօրիօ, նախկին համայնավար, ջատագովեց ոչ յարձակողական դաշինքներէ, մինչդեռ առաջարկուած ուխտը բոլորովին ինքնակամ պարտաւորումը Սովէթայի կողմէ։ Այս կերպով Բաս Մէյում և Բաս Ռհին պիտի սահմանուին քաղաքացի Թամպիէնի շրջանէն, և կամ իտալ. բանակին հետ ճակատիլ, արգիլելու համար տնոնց յառաջխաղացումը։ Պաստոյլիօ կ'ուզեցաւ իր այս շարժման մէջ՝ որպէսզի իր ազգը բոլորովին ազատ հապէշական ճնշումէ։

Հապէշական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ, Սեւ Շապկաւորները արդէն բուռն յարձակումի սկսած են Մայ Ռարի դեմին եղերքը, և այս պատերազմը վճռական ըլլալ կը թուի ապագայ գործողութեանց մասին։

ԻՏԱԼԱՑԻՔ ՄԻԹՏ ԿԸ ՑԱՌԱՋԱՆԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 21.— Ռիւթէրէն.— Իտալացիները յարատեւօրէն կը շարունակեն իրենց յառաջխաղացումը և հիմա Ամպա Ալաֆիէն 25 քիլոմէթր հեռու կը գտնուին։ Այս վայրն է իրենց ապագայ նշանակէտը։

Կ'ըսուի թէ Բաս Մուլուկէթթա զժուարութեամբ պիտի վերակալմէ իր բանակը, և կը հարցուի թէ ի՞նչպէս պիտի պարտնաւորուին Բաս Սէյումի և Բաս Ռասայի բանակները։ Հաւանաբար անոնք պիտի քաշուին Թամպիէնէն, ձգելով միայն անկանոն զինուորներ։

Ըսդհարումները ընդհանրապէս գիշերները կը պատահին, որովհետեւ Հապէշները ցերեկ ասեն թաքստոցներու մէջ պահուրտած են։

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ ԻՏԱԼ. ՍԱՒԱՌՆԱԿՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 21.— Մաքալլէի հապէշ հիւանդանոցներու մէջ պաշտօնավարող քրլանտացի Տօքթ. Պրօֆիլ հրատարակեց տեղեկագիր մը, որուն մէջ կ'ըսէ թէ իտալ. սաւառնակները օրը հինգ անգամ եւ որոշ ժամերու կը ռմբակոծեն հապէշ դիրքերը։ Ռումբերուն 100ին 50ը միայն կը պայթէր։

Հակառակ պատերազմին, գիւղացիները հաւեղէն եւ կաթ կը բերէին Մաքալլէ, Իտալացիներուն ծախելու համար։ Երկու կողմէ լրտեսները եւս դիւրութեամբ գետին մէկ կողմէն միւսը կ'անցնէին։

ՀԱՊԷՇՆԵՐԸ ԿԸ ՓՈՒԹԱՆ ՌԱԶՄԱՆԻՒԹ ՄԹԵՐԵԼ

ԼՈՆՏՈՆ 21.— Ռիւթէրէն.—

Հապէշները կը փութան ռազմանիւթ մթերել հաղորդակցութեան գիծը զօր. Կրացիանիի կողմէ կտրուելէ առաջ։ Արդէն իրենց տեղը հասած են հակաթանկ թնդանօթներ, խորտնկէցներ և մեծաքանակ հրացան, որոնք գերմանական արտադրութիւններ են։

ՐԱՍ ՄՈՒԼՈՒԿԷԹԹԱ ԿԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻ ՆԱՀԱՆԶԸ

ՏԷՍԻԼ 21.— Բաս Մուլուկէթթա Ռիւթէրի թղթակցին յայտարարեց թէ փետր. 12-14 կռուելով որ թշնամին մեծ յարձակողականի մը պիտի սկսի, ռազմավարական նահանջի մը սկսաւ։ Բայց Իտալացիները նշմարեցին այս շարժումը և անմիջապէս յարձակողականի սկսան։ Ամէն պարագայի Իտալացիներուն կորուստները աւելի են մեր կորուստներէն։ 1500 երիթրէացի իտալ. զինուորներ, իրենց զէնքերով և ռազմանիւթերով մեր բանակը անցան։

ԱՆԳԼԻԱ ԿԸ ՄՏԱԴՐԷ ՀՐԱՒԻՐԵԼ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԸ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՆԵԼՈՒ ԵԹՈՎՊԻՈՅ

ԼՈՆՏՈՆ, 21.— «ՍԹար» Թերթը կը գրէ.— Անգլ. շրջանակները կը մտադրեն առաջարկել Ազգաժողովին վարկեր տրամադրել Եթովպիոյ անդեղէններ գնելու համար, որովհետեւ այս երկրին բանակը և ժողովուրդը ուտելիքի պակասութենէն կը նեղուին։ Եթովպիա զուրկ է այս գնումները ընելու միջոցներէն։

ՔԱՐԻԻՂԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ֆրանսա անբաժան Անգլիայէն

ՓԱՐԻԶ 21.— 18երու գումարումին մէջ Ֆլանէն իր կողմէ ոչ է առաջարկ չպիտի ներկայացնէ և պիտի բաւականանայ մնամտանութեան կարծիքին յարելով։

Ամէն պարագայի մեծ ճիգ մը կը թափուի Ժընեւի մէջ, որպէս զի Իտալիա չհարկադրուի՝ աւելի մօտենալու Գերմանիոյ։ Այս պատճառաւ է որ փութկոտութիւն ցոյց չի տրուիր գործադրելու համար պատիժները։

Բայց Անգլիոյ մէջ պատիժներու գործադրութեան նոր հոսանք մը կը նշմարուի և եթէ Էդէն Ժընեւի մէջ այս ուղղութեամբ շարժումի մը գլուխ անցնի, Ֆրանսա ալ անոր պիտի հետեւի։

Ֆրանսայի ընտրական բարեկարգումը

ՓԱՐԻԶ 21.— Խորհրդարանը առաւօտուն զբաղեցաւ ընտրական բարեկարգման խնդրով։ Համեմատական դրութեան մասին թեր ու դէմ ներկայացուած ծրագիրներու շուրջ վիճաբանութիւններ տեղի ունեցան։ Մեծամասնութիւնը ցրուած ըլլալով, քուէարկութիւն տեղի չունեցաւ։

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՆԻ

ՄԵԾ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

ՄԵԾ ՆՈՐ ԳԻՒՂԻ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ (*)

Դեռ 18 տարեկանիս, Բիւթանիոյ Հայոց Նահապետ Առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս Ս., զիս ուսուցչութեան կը դրկէր Նիկիոյ արծաթափառ լճին վերեւ փռուած Մեծ Նոր Գիւղ անունը, որ իր ծաղկազարդ այգեստաններով և պաղատու պարէզներով կը հայելիանար կարծէք այդ գեղեցիկ լճին մէջ, և որ իր 1500 տուն բնակչութիւնով Բիւթանիոյ նահանգի գիւղօրէից թագուհին կը համարուէր։ Գիւղը իր ամպածիր բարձրութիւնով և հիանալի տնտարանով Ողիմպոսի դէմ յանգիման ճակատ կը կազմէր։ Ամառը շատ հաճոյալի անցուցեր էինք ընութեան վայելքներով։

Շատ յայտնի է սակայն որ, ընութեան մէջ ամէն բան իր հակադիրն ունի. օրինակ, ամառը իր ձմեռն ունի։ Դեռ հազիւ երիտասարդ, կ'ուզեմ բնականաբար գիւղին ձմեռն ալ իր հաճոյքներով վայելել կուշտ ու կուտ։

1884 թուականին, Փետր. ամսոյն մէջն ենք, ուր Մեծ Բարեկենդանի խրախճանութիւններու կը սկսի գիւղը իր եռուզեռով։ Հետաքրքիր ենք տեսնել թէ Մեծ Նոր Գիւղի բարեկենդանը ի՞նչպէս պիտի անցնէր այս բարձրագագաթ վայրին մէջ։ Հոս պտիկ մը կանգ առնենք սակայն, բացատրելու համար գիւղացիին բարքերը։

Նախ ըսենք թէ տեղին անփորձ տղան՝ չէինք կրնար գիտնալ թէ մէկ գծի վրայ գտնուած Մեծ Նոր Գիւղ, Օրթագիւղ և Ջէնկիլէր՝ իրարու 3000 տունի չափ իրարու խիստ մօտիկ այս բնակչութիւնը ո՞ւրտեղի դաղթականութիւնն էր։ Այր մարդիկ, ազայ մարդիկ, հրսկայ ու թիկնեղ, խիզախ ու քաջ, կիներ ու աղջկունք սակայն, ի հակառակն տկար ու ազազուն, վարանտա տո մեղմամգնոտ էին։

Կլիման առաւել մեծ չափով մանչ զաւկի ծնունդ կուտար և որովհետեւ մանչերուն ամուսնութեան անբաւականն կուգարշաղիկներու թիւը, և որուն համար յաճախադէպ կը դառնային «էս պիտի առնեմ, դուն չպիտի առնեսի» կռիւները, ուստի և հարսնացու աղջիկներ ընդհանրապէս կը բերուէին Պարալզակէն և Առափազարէն։

Կլիմայական բերումով այր մարդիկը չատ աւելի խոտաբարոյ և անողոք էին քան կիները որ դրսեցիներ էին ընդհանրապէս։ Խմուքը տեղական սովորութիւն դարձեր էր, հետեւաբար և ամէն մարդ կը խմէր 100ին 5—10 համեմատութեամբ։ Առոնց ընտանեկան կերուխումը սապէս էր, մասնաւորաբար ձմրան մէջ, ուր ժողովուրդը գործէ քաշուած հանգիստ կը վայելէր։ Առտու, կէսօր և իրիկուն, ճաշի տեղն փոքր կը փռուէր առանց սեղանի, ծաց ու կերակուր մէջտեղ կը բերուէին, զին ու գինին անբաժան ըլլալով։ Հոս պէտք կը զգանք աւելցնել թէ՝ ամէն մարդ անպայման այգի կ'ունենար, ուրկէ տանը տարեկան օգին ու գինին մեծ կարաններով կը պատրաստէր, գլխաւոր մասը իրրեւ ապրուստի միջոց ծախելէ ետք։ Բնական է թէ օղիին, գինիին հետ «ֆէյքմէզն» ու «պուլամտն», շարցն ու բլիթը նախորօք կը պատրաստէին. միայն ալիւրը, իւղն ու շաքարը և լոյսը և ուրիշ նպարեղէններ դուրսէն կը գնէին։ Իրրեւ տեղին «պատուելին» ու «վարժապետը— ինչպէս կ'ըսէին—յաճախ սեղանի կը հրաւիրէին զիս, և կը տեսնէի հետաքրքիր կերպը ճաշակերութեան և խմուքի։ Ամառ ձմեռ տանը սրահին մէջ փռոցին շուրջը ծալապատիկ կը նստին ան անդամները։

Օղին, գինին կուժերով և «տոլ» երով մէջտեղ կը դրուին, այրեր և աղամարդեր կը սկսին մեծ ամաններով կոնծել նախապէս, յետոյ կը սկսին ուտել, մէջ ընդ մէջ անպայման կը խմեն օղին, յետոյ կը սկսին գինին։ Գարապ տաններ չուտ ընդ փոյթ կը յաջորդեն իրարու։ Կերակուրին հետ այնքան կը խմեն որ անպայման կը գինովնան և յետոյ կ'ելլեն փողոց շաղակրատելու։

Գոռալ, գոռալ, կռուիլ և զիրար վիրաւորել սովորական բաներ են։ Գինով վիճակի մէջ գուռ դրացիի, ազգականի և ծանօթի տունը կ'երթան և հոն ալ կը խմեն, կը գոռան, կը կանչեն։ Մէյ մըն ալ սովորական դարձած վիրաւորութիւններու խօսքեր կը լսուին։ Ի՞նչ է եղեր։ «Մարտիկանց Արտաշին գուլուխը պատռեր է.— բան մը չէ»։ «Զատիկանց Մէրկիւրոին էշօղը դանակ կռեր են.— բան մը չէ»։ Զկան Մահալլէի Սիմոնին թեւը կոյրեր են.— ադ հիչ բան մը չէ»։

Ծո մանչ, իրա՞ւ տուզուն թեւը կոյրեր են։ Խոր ազգական մը կ'աւելցնէ. «Աս ի՞նչ պիլա վերի մահալլէցոց ըրածը, աս ի՞նչանկ բան է. «տէրէպէյի» կոյրեր են առոնց։ Դանակները մէջքը պլլեցէք ծո մանչեր ու գացէք պապանուն գանկը, կէօղը կռեցէք։ Աս ի՞նչ «ղըտար էֆէ»ներ կան եղերէ ա գեղին մէջը։ Ի՞նչ պինեն նէ մեր տուղոց թող ընեն նայինք»։

Գինոնքներու իրական պատերազմն է որ կը սկսի այլեւս գիւղին զանազան կողմերը, վարն ու վերը։ Բնական է թէ խաղաղարար ու հաշտարար մարդիկ են որ պիտի միջամտեն և պատերազմը դադրեցընեն, բայց լուրջ և սթափ մարդերու պէտք կայ. որո՞նք պիտի ըլլան ուրեմն հաշտարար դատաւորները. երբ ամէն մարդ գինով է։ Կը գտնուին սակայն մարդեր, որ խմած ըլլալով հանդերձ երբեմն կ'ազդեն կռուարարներու վրայ, օրինակի համար քահանայ հայրեր, որոնք կը խմեն, սակայն չեն գինովնար։ Թաղականներ՝ նոյն ատեն կը խմեն, բայց իրր թաղական ազատեր կ'ազդեն երբեմն ծանօթ կռուարարներու վրայ։ (Այս նարգրութիւնը յատուկ է մանաւանդ բարեկենդանի շրջանին)։

* *

Մեծ Բարեկենդան է, գիմակները կը հագնին, «Զէյքկէնֆոթուն», «սալթա սըրմալը», գլուխնին «քէֆիյէ իւֆէկլի», կնիկ մարդու «չալվար» և այլ տեղական գոյնզգոյն տարազներով մէջտեղ կ'իյնան։ «Տաւուլն» ու «զուռնան» առջեւնին ձգած գիւղին մէկ ծայրէն միւսը կը չափեն։ Դիմակաւոր ուրիշ խումբեր ճամբան իրարու կը բախին։ Եւ այս՝ Վարդանանց Հին զշաբթիէն սկսեալ տեղի կ'ունենայ յանուն Մեծ Բարեկենդանի, որ ուտել խմելու, ցատկել խաղալու, զիրար բզկտելու և յօշոտելու շաբաթ է։

Ամէնէն մեծ խեզկատակութիւնը սակայն Մեծ Բարեկենդանի երեքիէն կը սկսի։ Ուղտ մը կը հագուեցնեն տեսակ տեսակ զարդեղէններով, և բակլա խորանը ներկայացնող միմոսիկ մը դիմակաւորուած կը նստեցնեն ուղտին վրայ և փողոցէ փողոց կը պտըտցընեն 20—30 դիմակաւոր արբեալներ՝ խաղ ու պարով և «տաւուլ զուռանաներու առաջնորդութեամբ։ Վա՛յ է եկեր ասոնց դէմ ելողներուն։ Երբեմն այս ուղտաւորները ուխտաւորներու պէս մեծ բազմութեամբ և հետեւորդ «չօլուխ—չօճուխ»ներով գիւղէ գիւղ կ'երթան, կ'ուտեն կը խմեն և ընդդիմադիրներու հետ կը կռուին և զիրար վիրաւորելով բարեկենդան կը չինեն։

Այս շրջանին է որ ծնողական հեղինակութիւնը կը դադրի և ոչ մէկ հայր ու մայր չի կրնար ազդել տան անդամներուն վրայ, եւ ամէն մարդ ոանձրձակ կը հետեւի հասարակաց խրախճանքին, որ խայտառակութեամբ ու խեղկատակութեամբ կը վերջանայ Մեծ Պահոց երեքշաբթի գիշեր։ Յաջորդ օրը սակայն, Մեծ Պահոց պետական ապաշխարութիւնը կը սկսի իրապէս անոնց մասին, որոնք զիրար բզքեցին ու վիրաւորեցին ու մահացուցին. և անոնք Փաղարգիւղէն եկող ոսոիկաններու առաջնորդութեամբ կը տարուին ու բանտ կը նետուին՝ ապաշխարելու համար։

Կիներ ու աղջիկներ՝ թէ՛ խաղատուքի և թէ խեզկատակութեան չեն մասնակցիր բարեկենդանի շրջանին։ Ուրիշ տեղն խմուքի մասնակցող կիներ ալ կը գտնուին, բայց այս վերջինները վախնալով կառավարութենէն, միշտ զգուշաւոր ընթացք կ'ունենան։ Ի՞նչ ըսել սակայն որ, կիները միշտ էրիկներուն և վերաբերեալներուն անմեղ զոհերը կ'ըլլան, տառապելով իրենց բանտարկեալներուն կերակրելիք պահիներէն։

Ահա, Մեծ Նոր Գիւղի Մեծ Բարեկենդանը...։ Բայց մի՛ զարմանաք, սիրելի ընթերցողներ, երբ ըսեմ ձեզի թէ, այս մարդիկը Բարեկենդանի այդ օրերուն, տեղին Բաղ. Խորհուրդէն որոշուած խումբերով աղքատներուն համար յատկապէս տուները կը պտըտին և ուտելիք հագնելիք կը ժողվեն և կը կերակրեն զանոնք։ Գոնէ մենք կը կերակրեն անոնց այս վերջին գտին հետեւելով, թաղին աղքատներուն ու հիւանդներուն, որբերուն և վերջապէս Ազգ. Հիւանդանոցի պատասխանատուներուն օգնութեան փութայինք, յանուն բարեկենդանուութեան։

ՍԵՐՈՎԲԷ ՔՀՆԵՑ. ՊՈՒՐՄԱԵԱՆ

(*) 50—52 տարուան բարքերով տեղի ունեցած բարեկենդանի համար է խօսքերնիս։

ՎԱՐՁԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՒԱՆԳԸ

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՅԱՆԿԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱՇԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Վարչութեան դիւանին տարարգրութեամբ, հետեւեալ նոր շրջաբերականը ղրկուած է Թաղ. Խորհուրդներու և կալուածական մատակարարութիւն ունեցող մարմիններուն.—

«Ցունվ. 25 Թուականի շրջաբերականով յանձնարարած էինք, ներփակեալ նմոյշին համաձայն, գրել պատասխանները՝ Էվգաֆի վարչութեան արուեստի պէյոնամէին, և պայմանաժամէն առաջ՝ տակաւին մաքուրի չգրած, ներկայացնել Վարչութեան կողմէ կազմուած Էվգաֆի Ցանձնաժողովին, ուր ճշդութիւնը հաստատուելէ վերջ մաքուրի պիտի գրուի և պիտի ներկայացուի իւրաքանչիւր շրջանակի Էվգաֆին, այսինքն Պոլսոյ կողմը գտնուած թաղեր և հաստատութիւններ՝ Պոլսոյ կողմի Վագրֆի վարչութեան, Բերայի կողմի թաղերը Բերայի վարչութեան, և Գատրգիւղի շրջանակինը՝ Գատրգիւղի վարչութեան, 16 դրչի դրոշմաթուղթի վրայ դնելով տարարգրութիւնները։

«Այդ շրջաբերականով յանձնարարուած էր թէև որ 1935 տարեշրջանին կալուածական հաշիւները միայն պիտի ներկայացուին, բայց վերջին դեկուցման համաձայն, պէտք է բովանդակէ 1 Ցունիս 1934էն 31 Մայիս 1935ի մէկ տարուան հաշիւը կալուածներու հասոյթին ու ծախքերուն։

«Հարց հարցումին պատասխանը պէտք է գրուի հետեւեալ ձեւով.— «Գիլիսէմիզ քայլարբնաա եաղըլը օլուբ թէամիլիւ վէճիլ իտարէ օլունան հայրաթթան իպարէթիր»։

«Իսկ հաստատութեանց սեփական կալուածներու համար պիտի նշանակուի իւրաքանչիւրին գտնուած տեղը, թաղը, փողոցը, թիւը, տեսակը (չէնք կամ գետին), և ապէջ առաջ «Թասիրը գարարի համար թափուի եղած դիմումին թուականը եթէ կայ։

«Օրէնքին որոշած պայմանաժամը լրանալուն հազիւ երեք շաբաթ մնացած ըլլալով, սոսկալի բարդ և կարեւորութեամբ կը յանձնարարենք ձեռնարկել այդ ցանկերուն պատրաստութեան, ուստի գրութիւնը օր առաջ ներկայացնելով Վագրֆի Ցանձնաժողովին, վաւերացնել տալու համար ճշտութիւնը»։

2000 ՀՈԳԻԻ

Ն ԵՐԳԱՂԹԸ ՖՐԱՆՍԱՅԷՆ

Հօկի Նէրկայացուցիչ և Ներգաղթի լիազօր Պ. Դ. Շահվէրտեան, որ ներկայիս Փարիզ կը գտնուի, հեռագրած է Երեւան թէ, ամսոյս վերջը Ֆրանսայէն 1200 արհեստաւոր և բանուոր պիտի մեկնին Հայաստան։

Առնցմէ մէկ մասը պիտի տեղաւորուի Երեւան, իսկ Մացեալը՝ Նուպարաշէնի և այլ նոր շինուած աւաններու մէջ։ 600 սենեակ շինուած են արդէն ներգաղթողներուն համար։

Նորեկ բանուորներն ու արհեստաւորները, առանց բացառութեան կը գրէ «Որդ. Հայաստան» թերթը, աշխատանքի պիտի դրուին մեր արհեստանոցներուն և շինարարական ձեռնարկներու մէջ։

Միւս կողմէ, «Ազդակ» թերթը հաւատի ազբիւրէ իմանալով կը գրէ թէ, 800 հոգի եւս արձանագրուած են Ֆրանսայի մէջ, որոնք հաւանաբար Ապրիլին մեկնին, որով համագումար 2000 հոգի մեկնած պիտի ըլլան Ֆրանսայէն։

ՇԻՇԼԻԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ԴԱՏԸ

Ն-խորդ օր, Իրաւական Ե. տատեանին առջեւ շարունակուած է հրեայ համայնքին կողմէ Շիշլիի գերեզմանատան յանձնաժողովին դէմ բացուած դատը։ Ներկայ են եղած երկու կողմերու փաստաբանները։

Հրէից փոխանորդները, նախորդ նիստին, պայմանաժամ ուզած էին քաղաքապետութենէն եկած պաշտօնագիրը ուսումնասիրելու համար։ Պ. Սէնիէտտին, Հրէից փոխանորդը, յայտնած է թէ պաշտօնագրին մէջ կ'ըսուի որ Հիմնական կազմակերպութեան օրէնքը ջնջած է համայնքային կազմակերպութիւնները, իսկ գերեզմանատուներն ալ քաղաքապետութեան սեփականութիւնը դարձած են՝ համաձայն 1850 թիւ օրէնքին։

Ինչպէս կ'երեւի, աւելցուցած է Պ. Սէնիէտտին, Հիմնական կազմակերպութեան օրէնքը կ'ակնարկէ օսմանցի համայնքներուն, բայց ոչ օտար համայնքներուն, որով մեզի չի պատշաճիր ան։

Գերեզմանատան յանձնաժողովի փոխանորդ Պ. Մ. Նարլեան պատասխանած է թէ, պաշտօնագիրը կ'ըսէ որ հանգամանք չունի Պ. Սէնիէտտին ի պատասխան ըսած է որ 30 արտաւար տարիներ, ինչպէս հաստատած է քաղաքապետութիւնն ալ։ Արդ՝ որ քաղաքապետութեան կը կանին գերեզմանատունները հողէն գրաւուած հողին տարբերնալ դատ բանալու համար քաղաքապետութեան դէմ, այս վերջինին ձգուի նայիր գերեզմանատան վճռելի մասը։

Դատարանը Ապրիլ 2ին ձգած է դատը, քննելու խնդիրը։

ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆ

Մարդու կուտանք ծանոթ նստէրի մը կողմէ ղրկուած հետեւալ գրութիւնը.—

Բանասիրական՝ եթէ ոչ գրեպաշտիկ զգացումէ մը ներշնչուած այս առաւօտ անգամ մը ևս Թատեցի Եղիշէի «Վասն Վարդանանց և Պատերազմին Հայոց» կարդացի «վերերորդ յիշատակարան» (կեցցէ ռուսահայ նոր ուղղագրութիւնը) ուր ան կը պատմէ Մամիկոնեան Վարդանի և իր ընկերներուն շահատակութիւնը։

Նպատակս Եղիշէի ինքնուրոյն իր ապրած Թուականին, իր մտածքներուն ճշդութեան շուրջ յարուցուած խնդիրներ քննել չէ հոս։

Հին բանասէրները՝ որոնց նաեւ Փորթուկալ փաստաբանութեան մէջ՝ Ամերիկայի ճակատամարտին, ուր մեռնելի այսօրուան տօնախմբութիւնը և իր սուրբ ընկերներուով 1036, իբր Թուական Մարերի 26ը, մեր թուականս Ցունիս 2, 451ի Պենտեկոստէի երրորդ օրը։ Եղիշէ ինքն ալ «Եւ քանզի գարնանային մանակն, ծաղկալից դալարային յորդահոսանս արեանմաց»։

Արդ, Հայ Եկեղեցիին տեսնողները սրբացնելը կը բացատրել (թէեւ նոր բանասիրութիւնը աւելի յանդգուն, Անդրանիկ մը և հոն կուսուդ մը գոյութիւնը ուրանալու առաջ կ'երթայ), սակայն համար հետաքրքրական է թէ ե՞րբ, ինչո՞ւ և ի՞նչ պայմաններու տակ մեր Եկեղեցիները, Եղիշէի և Փարպեցիի յիշատակութեան վրայ հիմնուելով մը ստեղծած տեսնին, Եղիշէին յայտնութեամբ գրուած դէպքի մը տարեդարձ։

Ֆրանքս, քանի որ չէ ճանչցուած իր պատկանած հայրենական անձնաւորութիւնը (Յէթի հիւքմիէ)։ Իրարմէ բաներ են սեփականութիւնը դատ վարելու իրաւունք։ Անչափահաս աղայ մը կրնայ կանտէր ըլլալ, բայց նկատելիր իր բացած դատը, դատ վարելու իրաւունք չունի։

Պ. Սէնիէտտին ի պատասխան ըսած է որ 30 արտաւարներնին, ինչպէս հաստատած է քաղաքապետութիւնն ալ։ Արդ՝ որ քաղաքապետութեան կը կանին գերեզմանատունները հողէն գրաւուած հողին տարբերնալ դատ բանալու համար քաղաքապետութեան դէմ, այս վերջինին ձգուի նայիր գերեզմանատան վճռելի մասը։

Դատարանը Ապրիլ 2ին ձգած է դատը, քննելու խնդիրը։

ՊԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

ԻՆՉՈ՞Ւ

ԼԷՕՆ ԹՕԼՍԹՕՅ

Երբ Ալպինա պանդոկին առջեւ հասաւ, վտահ թէ այլեւս իրենց առապանքները վերջ կը գտնէին և թէ շուտով պիտի աղատէին, զարմացած տեսաւ որ դրան մօտ չքեղ կառք մը կը կենար։ Ընկերակցութեամբ երկու Խազախներու։ Կառատան դրան առջեւ բազմութիւն մը խանուած էր ու կը փորձէր տեսնել թէ ի՞նչ կ'անցնի կը դառնայ բակին մէջ։

Այն ատենն յոյսով և կորովով լեցուած էր որ, երբեք չխորհեցաւ թէ այս բազմութեան, այս կառքին և իրեն միջեւ կրնար կապ մը ըլլալ։ Բակէն ներս մտաւ, իրենց կառքին շուրջը հաւաքուած մարդիկը տեսաւ և շունին կատաղի հաչոցը լսեց։ Պատահած էր հիշդ այն բանը որմէ մտնուանդ կը վախնար։ Կառքին առջեւ կեցած էր հասաք փորով մարդ մը, սեւ մորուքով, մարմինը սեղմուած համազգեստի մը մէջ, որուն ոսկեզօծ ճակները արեւուն կը փայլէին, ոտքերուն կը կրէր փայլուն կօշիկներ։ Իր խոպոտ և սիրական ձայնովը կարուկ հրամաններ կ'արձակէր։ Իր առջեւ, երկու զինուորի միջեւ, գիւղացիի հագուստներով, մազերուն մէջ խոտի թելեր, կեցած էր իր փոչէն որ վեր կը բարձրացնէր իր զօրաւոր ուսերը, տեսնելու համար թէ ի՞նչ կ'անցնի կը դառնայ շուրջը։

Ծնիկը, որ հեռու էր ըմբռնելէ թէ ինքն էր այս դժբախտութեան պատճառը, կառաւորէն ոստիկանութեան պետին վրայ կը հայէր։

Նշմարելով Ալպինան, Միկուրոքի դողալ և դէպի իրեն նետուելու շարժումը ըրաւ։ Զինուորները թոյլ չտուին։

— Բան մը չէ՛, Ալպինա՛, բան մը չէ՛, ըսաւ Միկուրոքի անուշ ժպիտով մը։

— Ահաւասիկ փոքրիկ տիկինն ալ եկաւ, ըսաւ ոստիկանութեան պետը։ Ասո՞նք են ձեր աղոցը դատաղները, աւելցուց ցոյց տալով Միկուրոքին։

Ալպինա չպատասխանեց, սակայն երկու ձեռքերը կուրծքին վրայ սեղմած, բերանաբաց, սարսափով ամուսնոյն կը նայէր։

Ինչպէս որ միշտ կեանքի վճռական պահերուն կը պատահի, իր յիշողութիւններուն մէջ վերապրեցաւ զգացումներու և մտածումներու անդունդ մը, դեռ առանց կարենալ հասկնալու իր դժբախտութեան ամբողջական տարողութիւնը։

Առաջին զգացումը եղաւ այն որուն արդէն ծանօթ էր երկար տարիներ ի վեր։ Իր վիրաւորուած արժանապատուութիւնը՝ ի տես իր ամուսնոյն, իր հերոսին որ այս կոչտ ու բարբարոս մարդոց ձեռքին մէջ ինկած ու ընկճուած էր։

«Ի՞նչպէս կը համարձակին ձեռք դպցնել անոր որ մարդոց մէջ լաւագոյնն է», խորհեցաւ նախ և առաջ։

Երկրորդ զգացումը՝ կատարուած դժբախտութեան գիտակցութիւնը եղաւ։ Իր կեանքին ամենամեծ դժբախտութիւնը վերյիշեց, իր զաւակներուն մահը։

Ինչո՞ւ։ Ինչո՞ւ իր զաւակները ձեռքէն խլեցին։ Ինչո՞ւ դժբախտութիւնը կը հալածէ հիմա իր ամուսինը, մարդոց մէջ ամենասիրելին և լաւագոյնը։ Այն ատեն մտաբերեց այն սարսռացուցիչ պատիժը որ անոր կը սպասէր, և որուն պատճառը ի՞նքն էր միայն։

— Ձեր ի՞նչն է, ամուսի՞նը, հարցուց ոստիկանութեան պետը։

— Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ, գոչեց ան։

Եւ ջղային ծիծաղ մը բռնուած, կառքին մօտ նետուած անուկին վրայ ինկաւ։

Հեծկլտալով և դէմքը արցունքներով ողողուած, Լիւսովիք վազեց եկաւ։

— Իմ փոքրի՛կ սիրուհիս, իմ սիրելի՛ սիրուհիս։ Ատուծմով, բա՛ն մը ալ չպատահիր, կը կրկնէր ան, աչքերը շուարուն, դայն շոյելով։

Միկուրոքին շղթայեցին և տարին։

Երբ տեսաւ անոր այս կերպով մեկնիլը, Ալպինա դէպի իրեն խոյացաւ։

— Ներէ՛, ներէ՛ ինձ։ Միմիայն ե՛ս եմ յանցաւորը։

— Պիտի տեսնենք թէ ո՛վ է յանցաւորը, ըսաւ ոստիկանութեան պետը, զայն ձեռքովը մէկ կողմ հրելով։

Միկուրոքի դէպի գետին կողմը տարին, մինչ Ալպինա, առանց ըրածին գիտակցութիւնն ունենալու, կը հեռանար անոր, հակառակ Լիւսովիքի աղաչանքներուն։

Այդ միջոցին, Խազախ Ցանիլօ Լիֆանօֆը կառքին մօտը կեցած՝ մթին նայուածքներ կը նետէր մերթ ոստիկանութեան պետին, մերթ Ալպինային և մերթ իր ոտքերուն վրայ։

Երբ Միկուրոքի մեկնեցաւ, շնիկը որ առանձին մնացած էր, պոչը շարժելէն Խազախին սկսաւ քսուիլ. ճմբորդութեանը ընթացքին անոր վարժուած էր։ Ցանկարծ Խազախը կառքէն հեռացաւ, գլխէն գդակը հանեց կառաղօրէն գետին զարկաւ, առքովը շունը մէկդի հրեց և դէպի դինետուն վազեց։ Հոն օղի ուզեց. ամբողջ օրը և ամբողջ գիշերը խմեց. գրպանը գտնուած ամբողջ դրամը այնտեղ ձգեց։ Երկրորդ գիշերը միայն երբ զինքը փոսի մը մէջ գտան, զինքը առնող հարցումին մասին խորհելէ դադրած էր.— Մի՞թէ լա՞ւ ըրած էր ոստիկանութեան մատնելով Փելօնուհիին ամուսինը։

Միկուրոքի դէպի գետին կողմը տարին, մինչ Ալպինա, առանց ըրածին գիտակցութիւնը

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՁԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿԱՑ ԵՐԱԳԻՐ ՄԸ

160 ՄԻԼԻՈՆ ՈՍԿԻ ԾԱԽՍԵԼՈՎ. 15 ՏԱՐՈՒԱՆ ՄԷՋ 17,000 ՖԻԼՄ. ՁԱՄԲԱՑ ՊԻՏԻ ՇԻՆՈՒԻ

Հանրօգուտ շինութեանց գործավարութիւնը երկրին առեւտրական և պաշտպանութեան պէտքերը նկատի առնելով, վարչապետութեան ներկայացուցած է օրինագիծ մը, որով կ'առաջարկէ 160 միլիոն ոսկի ծախսելով 15 տարուան մէջ 17 հազար քիլոմէթր ճամբայ շինել։ Այս կերպով. տարեկան 11 միլիոն ոսկիի ծախք մը կը նախատեսուի։ Ասկէ զատ, ճամբաներու նորոգութեան համար տարեկան 3 միլիոն ոսկիի ծախք մը պիտի ըլլայ։ Այս օրինագիծով կ'առաջարկուի վաստակ ունեցող կիները ևս ճամբու տուրքի ենթարկել,

Ճամբու տուրքը 4 ոսկիէն 12 ոսկիի միջև պիտի գնահատուի։

Նախորդ օրէնքը անիրաւ դրութեան մը վրայ հաստատուած էր, քանի որ օրական 30 գր. չահող և 200 ոսկի շահող անհատներէն միօրինակ 6 ոսկի կը գանձուէր։

*** Անցեալ օր Թոփհանէի մէջ ձերբակալուած մուրացկան կին մը կը յայտարարէր թէ իր ամուսինը որ բեռնակիր է, ճամբու տուրքը չկարենալ վճարելուն համար բռնադատուած էր, որով ինքն ալ ստիպուած էր մուրալու։

ԿԻՆ ՄԸ ԿԱԽՈՒԵՑԱՒ

Մուշլայէն կ'իմացնեն թէ կախաղան հանուած է Իւմմիւհան անուն այն երիտասարդ կինը, որ աւելի երիտասարդ երկու բարեկամներուն հետ չուանով խեղդելէ յետոյ իր ամուսինը, դիակը հորը նետած էր։

Երկար դատավարութենէ մը յետոյ կինը մահուան, իսկ միւս երկու մեղադրեցիներն ալ, իրենց փոքր տարիքին բերումով, 24 տարի ծանր բանտարկութեան դատապարտուած էին։

Մահապարտի վճիռը վաւերացուած ըլլալով Դամութայէն, գործադրուած է նախորդ օր։

Կինը վճիռին գործադրուելուլուրը իմացած երբեմն հանուելու համար որոշեալ տեղը բերուած է։

Երբ կը հարցուի իրեն թէ ո՞ւ է ըսելիք ունի՞, հեռուեալ խօսքերը կը թափին իր շրթներէն.

—Դոնի մայրս և փոքրիկս տեսնէ...

Մահապարտ կինը յանձնարարելէ յետոյ որ լաւ խնամուին, պաղարիւնով դէպի եռոտանին ուղղուած և ներկաներու զարմանքին մէջ.

—«Հագցընողը հէլալ իսինիզ, կիտիեօրքմ» ըսելով ուռած է իր վերջին շունչը։

ՁԻՒՆ ՈՒ ՁՄԵՌ ԿԱՐՍԻ ՄԷՋ

Կարսէն կ'իմացնեն թէ, վերջերս խիստ ձմեռ մը կ'ընէ այդ շրջանին մէջ։ Ձիւնի պատճառաւ շատ մը բանուկ ճամբաներու, ինչպէս նաև Երզրում Կարս ճամբուն վրայ փոխադրութիւնները դադրած են և 20 օրէ ի վեր թղթատար չէ գացած Կարս։ Ձիւնամրրիկի հետեւանքով 3 հոգի մեռած են։

ՍԵՌԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԵՒԱ

Հասէքի հիւանդանոցին մէջ գործողութեան մը ենթարկուելէ յետոյ մանչ դարձած է Գուրթուլուշ անուն ազջիկ մը։ Այս սեռափոխութիւնը կը սարսիպէ ենթական, որ ազջկանց լիսէի մը աշակերտուհի էր, ասկէ յետոյ մանչերու լիսէ մը յաճախէ։

բերեն Փետր. 20ին։

Բարեկամներ այս մասին չեզբոյան լուսաբանել դիս։

Դժբախտաբար, բարձրատիճան և դիտակաւոր հայ կղերին կամ բանասէրներու հետ շատ սահմանափակ յարաբերութիւն մը միայն ունիմ, Թոյլ կուտա՞ք որ համարձակիմ ձեր պատուական թերթին միջոցաւ խնդրել ձեռնհաս և բարեյօժար անձերէ որ հաճին լուսաբանութիւն մը տալ թերթիդ միջոցաւ։

20 Փետր. 916

ԲԱՅՊԱԿԻ ԲԵՐՔԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Բամպակի արտադրութեան չորս շրջաններ կը գտնուին Թուրքիոյ մէջ։

1.— Հարաւային շրջան՝ Ատանա։

2.— Արեւմտեան շրջան՝ Իզմիր և շրջակայքը։

3.— Արեւելեան շրջան՝ Արտահան, Տիարպէքիր, Էլազիգ։

4.— Մարմարայի և կեդրոնական շրջան։

Հարաւային շրջան. — Այս շրջանին մէջ կարելի է 16 միլիոն արտադրել յատկացնել բամպակի մշակութեան, որուն տարեկան արտադրութիւնը կրնայ հասնիլ 200 հազար թոնոյի։ 1930ի արտադրութիւնը եղած էր 32700 թոնս, որ 1931ին 44800ի, բարձրացաւ, իսկ 1934ին իջաւ 26 հազար թոնս։

Իզմիրի շրջան. — 1930ի արտադրութիւնն էր 13 հազար, իսկ 1934ին 9800 թոնս։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺՄՈՒԾԻ ՄԷՋ

Նախորդ գիշեր երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուած է Մուշի մէջ։ Քաղաքին բնակիչները իրենց տուներէն և անկողիններէն դուրս նետուած են սարսափահար։ Ոչ մէկ կարեւոր վնաս մը առաջ եկած է բացի կարդ մը պատերու ճեղքերէ։

*** Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ, երէկ, Տօլմապահչէի պալատը երթալով, երկար ատեն մնացած է Աթաթիւրքին մօտ։

*** Հալէպի վերջին զէպքերուն ձնռուած են նաեւ կարդ մը Հայեր։ Խումբ մը ցուցարարներ, գոցել տալու համար մասամբ Ցաղկոբի խանութը, դաշոյնով վիրաւորելէ յետոյ զայն, կը յափշտակեն միւսերը։ Իր աշկերտը Արաբ մը, ցուցարարներէն երկու հոգի կը վիրաւորէ տարմանակով։

Վարդգէն անուն 11 տարեկան հայ տղեկ մը ալ ծանրապէս կը վիրաւորուի ընդհարումին միջոցին և հիւանդանոց կը փոխադրուի։

*** Կշիռներու կեղծարարութեան խնդրին քննութեանց արդիւնքին, կախակայուած է Իսթանպուլի կշիռներու և չափերու գլխաւոր քննիչը, իբր իր պաշտօնին մէջ թերացող։ Անդարայի մէջ այս խնդրի առթիւ կատարուած քննութիւններն ալ պէտք ցոյց տուած են փոխելու կշիռներու և չափերու ընդհ. Տնօրէնը։

*** Փարիզէն քաղաքս ժամանեց նախորդ օր զօր. Լա Կրին։ Ֆրանսացի զօ ավարը յայտնած է թէ պարզապէս անձնական այցելութիւն մըն է բրածը։

ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊՍ. ՀԱՃԵԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՁՕՆԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀԱՆԴՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ

Վաղը, Կիրակի. Բուն Բարեկենդանի օրը, ժամը 9.30ին, Սաղմոսգողգաթի Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ եկեղեցւոյն մէջ, բարեյիշատակ Սահակ Արքեպս. Հաճեանի, Սերբատիոյ երբեմնի Վիճակաւորին հոգւոյն, Զայնաւոր Ս. Պատարագ և Պաշտօն մը պիտի կատարուի։ Պատարագիչն է Դեր. Գօրգս Վրդ. Թիրէճեան։

Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը պիտի կատարուին եկեղեցւոյն Դրպրաց կողմանէ, առաջնորդութեամբ Տիար Խորէն Պիւրիւճեանի։

Կը հրաւիրուին բոլոր Բրգնիկցիները աղօթելու իրենց Բարերարին, ինչպէս նաև բարեպաշտ հաւատացեալք ներկայ գտնուելու Ս. Պատարագի արարողութեանց։

ՀԱԼՔԵՎԻԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Վաղը, Կիրակի, 23 Փետր. ժամը 15ին, Գէյօղլուի Հալքեվիին մէջ երգահանգէս և պարանցիկ-թեյ պիտի տուուի։ Պիտի երգեն Նորակազմ քառաձայն խումբը, ղեկավարութեամբ Գ. Մանասի։ Ցայտագրին մէջ կան Կոմիտասեան երգեր, վերածուած թուրքերէնի։

Յոմակները սառնալ իրիկունները ժամը 7-9, Գ. Մ. Ծալճեանէ։

Իտալ. թերթին յայտնութիւնները

Անգլիական կառավարութիւնը

ՊԻՏԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ

ԼՈՆՏՈՆ, 21.— Անգլ. մամուլը միահամուռ կ'ըսէ թէ «ճիօրնալէ տ'Իթալիա»ին յայտնութիւնները, ո՞ւ եւ է օգտակարութիւն չունին Իտալիոյ համար. ընդհակառակն, ցոյց կուտան Անգլիոյ անշահախնդրութիւնը։

«Թայմզ» կ'ըսէ. «Գողցուած այս տեղեկագրի մասին եթէ իրապէս խորհրդաւոր բան մը կայ այն ալ սա է թէ՝ Տուչէն օգտակար նկատած է հրատարակութիւնը այս տեղեկագրին, որ իր իսկ պատմութիւնը կը պատմէ եւ կ'ըսէ թէ անգլ. կառավարութիւնը իր ընտրած մասնագէտներուն վկայութեամբ իսկ, Եթովպիոյ մէջ պաշտպանելիք ջհեր չունէր։ Կայ հնադարեան բարբարոսութիւն մը. գէրութիւնը, որուն դէմ կը պայքարի նոյն ինքն Նէկիւսը, յետոյ կայ 20դդ դարու բարբարոսութիւնը. որ է նուաճումի պատերազմը զոր կը փառաբանէ Իտալիոյ Տէրը։

ԷՏԷՆ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՏԱՑ

ԼՈՆՏՈՆ, 21.— Էտէն երկուշաբթի խորհրդարանին առջեւ յայտարարութիւն մը պիտի ընէ գաղթային փոխ նախարար Սըր Ճոն Մաթէյի տեղեկագրին մասին. որուն մէկ քանի հատուածը հրատարակուեցաւ «ճիօրնալէ տ'Իթալիա»յի կողմէ.

Այս տեղեկագիրը կը խօսէր եթովպական խնդրին միայն մէկ քանի երեւոյթներուն վրայ որ 12.000 բառէ կը բաղկանայ եւ որուն վրայ «գաղտնի» մակագիրը գրուած էր եւ որուն տակը տպագիր հետեւեալ բառերը գրուած էի. «Սեփականութիւն Նորին Բրիտանական Վեհափառութեան կառավարութեան»։

Տեղեկագիրը բաժնուեցաւ զանազան պաշտօնատուններու բարձր պաշտօնատարներուն, Հռոմի անգլ. դեսպանին եւ ափրիկեան գաղթականութեանց վարիչներուն, որոնք եւս իրենց կարծիքը յայտնելու կոչուած էին այս խնդրին մասին։

Հաւանաբար, դահլիճը պիտի որոշէ ի մօտոյ հրատարակել այս տեղեկագիրը։

Երկաթուղային ուղղակի յարաբերութիւն Ռուսիոյ եւ Իրանի միջեւ

ՄՈՍԿՈՒԱ 21.—Երկաթուղային ուղղակի հաղորդակցութիւն պիտի հաստատուի Ռուսիոյ և Իրանի միջեւ։ Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւանէն նստելով, առանց կառախումբ փոխելու կարելի պիտի ըլլայ ուղղակի Թէպրիզ երթալ, և յետադային Թէհրան՝ երբ Թէպրիզ—Թէհրան գիծը աւարտի։

Մինչեւ հիմա ճամբորդութիւնը մասամբ կառքով և մասամբ երկաթուղիով կ'ըլլար։

Սպանիոյ կացութիւնը

ՄԱՅՐԻՏ 21.— Մ. Ազանա իր դահլիճը կազմեց իրեն պատկանած ձախակողմեան հանրապետական կուսակցութենէն 9 և հանրապետական միութիւն կուսակցութենէն 3 անդամով։ Պատերազմական նախարարը սեւէ կուսակցութեան չպատկանիր։

Սեւէ ընկերվարական և համայնավար չի մասնակցիր դահլիճին։

Առաջին նիստին իսկ դահլիճը որոշեց վերահաստատել 1931ի թագաւորական ժորմինները և ընդհ. ներում առաջարկել Գօրթէսին (խորհրդարան)։

Պաշարման վիճակը եւս պիտի ջնջուի։ Աջակողմեան ազդեցիկ անձնաւորութիւնները կը շարունակեն երկրէն հեռանալ։

ՓԻՂԸ ՉԻ ՄՈՌՆԱՐ

ԻՐԵՆ ՀԱՍՑՈՒԱԾ ՁԱՐԻՔԸ

Փիղերու վրէժխնդրութիւնը հանրածանօթ է։ Այս խելացի կենդանիները չեն մոռնար երբեք ոեւէ մէկը, որ չարիք մը հասցուցած է իրենց։

Քանի մը շաբաթ առաջ, Գերմանիոյ Համս քաղաքը հասած էր սիրք մը, որուն տէրը. ոչ քլամի համար, իր փիղերէն մէկը կը սկսի պատցնել քաղաքին փողոցներուն մէջ։ Ցանկարծ փիղը իր կնճիթը երկնցնելով, կը «ձերբակալէ» անցորդներէն մին և զայն վեր բարձրացնելով, տասը մէթր հեռուն պատի մը կը զարնէ։

Խեղճ մարդը անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուած է՝ երկու կողերը ջախջախուած։ Հոն հաստատուած է որ արկածահարը կորիզ կը կոչուէր, և տարի մը առաջ երբ սիրքը ուրիշ քաղաք մը կը գտնուէր, գրգռած էր այդ փիղը։ Կենդանին այն ատեն ժամանակ չէ ունեցած պատժելու զայն և հազիւ տարի մը վերջը յարմար տիրքը գտած ըլլալով, պատին փակցուցած էր զինք անհանգիստ էնողը։

*** Բժշկական ֆաքիւլթէի առկանջի, քիթի և կոկորդի դասաւանդութեան պաշտօնին կոչուած է գերման Փրոֆ. Հէլման, որ մօտ օրէն քաղաքս կուգայ Գերմանիայէն։

ԿԱՐՄԻՐ ԳՈՅՆԻՆ ԱՂԷՏԸ

Միւնիխի մէջ (Գերմանիա) 8ի Գրէգանս Հանէր, հողագործի մը կինը, իր ծննդեան տարեդարձին օրը նուէր ստացած էր կարմիր շալ մը։ Առաւօտ մը երբ զայն ուսերուն վրայ առած ախոռ գնած, տնատնները յանկարծ խրտչեցան, տակնուվրայ եղան, հարուածեցին և կոխկռտեցին խեղճ Տիկին Հանէրը, որ անմիջապէս մեռաւ։

*** Քաղաքապետութիւնը 80 հազար ոսկիի վարկ մը յատկացուցուցած է, առողջապահական և կանոնաւոր կերպով կատարելու համար աղբահանութեան գործը։ Այսուպէս որոշուած է աղբի վեց կայաններ շինել քաղաքին մէջ և այս տեղերէն աղբերը փոխադրելու համար 6 «գամիոնոներ գնել։

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԲԵՄ։ — Կէսարիոյ Փաշայի Հայ Աւետ. եկեղեցիին կիրակնօրեայ պաշտամունքը կը սկսի ժամը 10.30ին։ Վաղը պիտի քարոզէ Վեր. Կ. Ա. Տեր Յովհաննէսեան։

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Ոսկի բարեսէր 29.5 քիլօ միս (մէկ մարթուած ոչխար). Պայ Մէհմէտ Ալիէ 17 կոր զանազան սեզեր (1 շիշ օքսիժէնէ, 6 տուփ և 10 թիւպ Մինիլ, պիքառպօլաթ, բիրամիտոն, բէրմանկանաթ, եւլլն, եւլլն). Օժ. Գասբարիէի 250. Օժ Ֆէրիդիէի 300 ոսկի. Օժ. Սամսթիոյ 50 ոսկի։

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆ

ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷԹԻ

Այս գիշեր ժամը 20.30ին

Պէյօղլու Կիւզէլի

գեղեցիկ օփէրէթը

մասնակցութեամբ Զօզօ Տալմասի եւ Գօֆինեօթիոի

ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ ԿԷՏԻԿ ՓՍՇԱ ԶԱՐԾԸ ԳԱՓՈՒ

21 Փետր. ուրբաթ գիշերուընէ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ
Այս շաբթու 2 ֆիլմ մէկէն

ԹՈՒՐԱՆՏՕԹ

ՖԷԹ ՏԸ ՆԱԿԻԻ, ՓԻԷՌ ՊԼԱՆՇԱՐԻ կողմէ
օրիժինալ մեծ ֆիլմ

ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՍՍԿԻ

ԱԼԷՔՍ ՓՐԷԺԱՆԻ կողմէ հմայիչ ֆիլմ

ՍԱՐԱՑ սինէման կը ներկայացնէ

ԹԻՒ 1 ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԹՇՆԱՄԻՆ

Աւազակներուն ամէնէն ահաւորն ու ամէնէն վառնգաւորը
նոյն ինքը...

Նոյնութեամբ ինչպէս կը տեսնուին

Ցաւելուածաբար Փարամունթի այժմէական լուրեր
եւ Միքէյ. Ճօքէյ

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ Քաղաքապետ. թատրոն

ՅԱՐԹԱԿԱՆ ԽԱՂԱՑԱՆԿ

Փետ. 18	Երեքշաբթի	ժամը 20.30ին	ԿԷՃԻՐՔԷՆ ՃԷՋ Լ
» 19	Չորեքշաբթի	» 14ին	Մանկական Թատրոն
» 19	»	» 20.30ին	ԱՑՆԱՐՕՋ ԳԱՏԸՍԸ
» 20	Հինգշաբթի	» »	»
» 21	Ուրբաթ	» »	ՓԷՐ ԿԻՆԹ
» 22	Շաբաթ	» 14ին	Մանկական Թատրոն
» 22	»	» 20.30ին	ՄԻՐ ՆԱՎ
» 23	Կիրակի առաւ.	» 11ին	ՔԱՐԱՄԱՋՕՃ ՔԱՐՏԱՇԷԼԱՐ
» 23	»	» 15ին	ՄԻՐ ՆԱՎ
» 23	»	» 20.30ին	»

HOLANTSE BANK-ÜNİN.V.
KARAKOY PALAS
ALALEMCİ HAN

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒՆԵՐ
*
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՎԱՐԿԵՐ
*
ԱՐՏԱՇՈՒՄԻ ՆԵՐԱՇՈՒՄԻ
ՀԱՄԱՐ ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
*
ՊԱՅՄԱՆԱԳԱՐՈՎ ԱԿԱՆԴԵՐ
*
ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐՈՒ
ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ ԵՒ
ՅԱՆՁԱՆԱՁՈՒՄ
*
ՕՐԱՄԱՐԿՆԵՐ
ՎԱՐՁՈՒ ԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐ

HOLLANDSCHE BANK-UNIEN
H B U
AMSTERDAM

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլիշնկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՋՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԳԱՆՁԱՆԱԿԻ ՏԷՐԵՐՈՒՆ

Իշ Դրամատունը, որ ամէն տարի 20,000 ոսկի պարգեւ կը բաժնէ իր գանձանակի տէրերուն, 936 տարուայ երկրորդ շարքի 10.000 ոսկիի պարգեւաւոր վիճակահանութեանց առաջինը պիտի կատարէ 1 Ապրիլ 936ին, Անգարայի մէջ, ի ներկայութեան նոտարին։

Այս վիճակահանութեան կարենալ մասնակցելու համար, գանձանակի տէրերը պարտաւոր են Դրամատան առնուազն 25 ոսկի յանձնած ըլլալ, մինչեւ 1 Մարտ Թուականը, այսինքն Փետրվարի վերջը։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCIYAN

Basıldığı yer
AKTUN Matbaası
Galata, TunelBülur sokak 18

ԷՓԻԼԱԹՈՒՍՈ ՊՕՏՕ
Հերաթափ փոշի

Անզուգական պատրաստութիւն մը որ 2 վայրկեանի մէջ իսկոյն կ'անհետացնէ դէմքի և թեւերու տակ գտնուող բոլոր աւելորդ մազերը և ազուամազերը։ Ոչ բորբոքում և ոչ հեաք։ Գործածութիւնը ածելիէն և ժիլէթէն շատ աւելի դիւրին է։ Մասնաւոր յատկութիւնը այն է որ ածելիի եւ ժիլէթի պէս, մազերը շուտ չի բուսցըներ և սրածայր չըլլար։

Կը գտնուի բոլոր դեղարանները և անուշահոտութեանց վաճառատուններում։ Փափաքողներուն տուփ մը կը տրուի ձրիաբար իբր նմոյշ։ Մթերատնոց՝ Իսթանպուլ, Քիւչիւք Գնաճեան խան, թիւ 26, 27։

ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Փետր. 1936 Սրանպալ

ՊԱ ԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԲԱ ՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Բրէմի Ֆոնսիէ Եգիպ. 1886	108,—
» » » 1903	82.—
» » » 1911	80,50
Ներքին փոխառութիւն	99,—
938ի » էրկանի	95,—
Սվազ—էրզրում	95.—
Անատոլու պարատեղ. Ա.Բ.	43.20
Գ.	44.50
Գոն Անատոլու	46.65
Անատոլու բաժ.	23.15
Իւնի Թիւրք Ա.	25,40
» » Բ.	23,52
» » Գ.	23.55
Թրամվէյ բաժ.	24,—
Ռէժի	2,15,—
Շիրքէթը խայրիյէ	4.25
Իշ Գանքասը	9,50
Մէրքէզ Գանքասը	60.50
Գոմոնթի	7.—

ՁԷՐԵՐ

Լոնտոն	620.—
Բարիզ	12,06
Հռոմ	9,87,—
Գրիւքսէլ	4,73,—
Զուիցերիա	2,45,—
Հոլանտական (Ֆլորին)	1,17.80
Պերլին	1,97,91
Աթէնք	84,20,—
Աւստրիական	4,18,80
Տոլար	0,80,72
Լէվա	63,46 6
Մոսքուա	10,88,52

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Սթերլին	620,—
Լիրէթ	155,—
Ֆրանք ֆրանսական	167,—
Զուիցերիական ֆրք.	815,—
Պելճիական ֆրք.	82,—
Տրախմի	24.
Լէյ	15.—
Լէվա	24,—
Տոլար	124,
Ռայխսմարք	34,—
Գանք Օթման	235,—
Մէճիտիյէ	42.50

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ-ՇԱՐՔԸ

ՓՈՒԹԱՑԷՔ ՓՈՒԹ...Ք

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քիմական Ընթերցարան 30 դրս.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի 35 դրս.
» Ընթերց. Բ. տարի 40 դրս.
» » Գ. Դ. տարի դրս.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻՆ

Ց. ՍԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Անգարա Ճատաէսի
Բէչիա էֆ.ի խան թիւ 14

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒԻՆ

16ՐԴ ՊՐԱԿԸ — 16 — ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱԻ

Փնտռեցէք բոլոր ցրուիչներէն։ Կեդրոնատեղի՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց, թիւ 10 ԱՐԹՈՒՆ տպարան։

5 ՊՐԱԿՆՈՑ ՀԱՏՈՐԸ ԶՐԻ Է

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻ պրակները փնտռել «ԱՆԺ Բիթուս»ի պրակին մէջ

ՊՐԱԿԻ ԳԻՆՆ Է 5 ՂՐՈՒՇ

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՑՐՈՒԻՉՆԵՐԷՆ ԱՆԺ ԲԻԹՈՒԻ ՊՐԱԿՆԵՐԸ

Անոնք որ ցրուիչներու միջոցաւ զժուարութիւն կը կրեն սոյն խիստ հետաքրքրական վէպին պրակները ձեռք ձգելու համար, կրնան վերոյիշեալ հասցէին երկտողով մը իրենց հասցէն տալ, ու բօսթի միջոցաւ կանոնաւոր կերպով ստանալ, ինչպէս կ'ընեն շատեր։

Ի՛նչու տառապիլ, երբ կայ ԿՈՒԻՓ-ՆԸ

GRIPIN

Պէտք է ըլլայ առաջին առուլնը, զոր պէտք է յիշել, երբ կը սկսիք առապիլ գլխու կամ ակռայի ցաւերէ, հարբուխէ, կոտրուածքէ և կամ ցրտառութեան հետեւանք ուրիշ ցաւերէ։

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ
ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՐԴԻՒՆՔ

Առանց սեւէ ՀԼԱ հասցնելու սատամոքսին, սրտինՇև երիկամունքներուն

Փորձելը ընդունիլ ըսել է

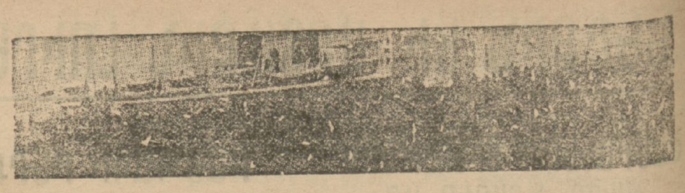

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Ըսէրքըմ խան Ա. յարկ թիւ 93, 95—97։ Թէլէֆոն 44792։

Հայաբնակաց Շոգենաւային Ընկ

ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ

Ուղղակի ապասարկութիւն

Մասնաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Orestes	Փետր. 28ին
Hermes	Մարտ 15ին

Գնացքներու վրայ մասնաւոր շոգենաւային ապասարկութիւն. Հաբնարի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման ապասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'ուղղուին

Orestes	Փետ. 24ին
hermes	Մարտ 10ին

Ամսթէրտամէն մասնաւոր մեկնում

Hercules	Փետր. 26ին
Ganymedes	Մարտ 11ին

Nippon YusenKaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՕՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի ապասարկութիւն

Ուղղակի ապասարկութիւն Եոքոհամայի, Քոպէ, Տէյրէնի, Զինգ-Թաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Քոքթ Սայիտի, Պէյրութի և Գոլոմպոյ մեկնելու։

Գիրլոն, Մարսիլիա Պարսելոնա, Վալենսիա, Լիվ-բուլ և Կլասգո։

Delagoa Maru	Մարտ 18ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ. կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակուժներու առաքումներու ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 70 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Ըսէրքըմ խան, Թիւ 95—97

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, նաւարգելի բոլոր քաղաքներու համար կուգայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Գալիա-Փարիզ և Գալիա-Լոնտոն գիծերու համար։ Տոմսակներ կուգայ նաեւ իտալական օդանաւային ընկերութեան Բիրքէ-Աթէնք-Գրինոպլի գծին համար։

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLOYD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱԼԳԱՆՕ

Շբ., 1 Փետր. ժամը 17ին դէպի Սելանիկ. Միտիլլի. Իզմիր. Փիրէ, Փաթրաս, Գրինոպիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՍՓԱՐԹԻՎԱՆԹՕ

Բշ., 3 Փետր. ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Փաթրաս, Մալթա, Նափոլի, Պարսելոն, Վալէնսիա, Մարսիլիա, Ճէնովա։

ՔԱԼՏԷԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օռէսա։

ՅԷՆԻՍԻԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փաթրաս, Գրինոպիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Եշ. 6 Փետ. ճիշդ ժամը 17ին Փիրէա, Գրինոպիզի, Վէնէտիկ և Թրիէսթէ։

ՄԻՐԱ

Դշ. 12 Փետր. ժամը 15ին դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Տրապիզոն Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

ՔԻՐԻՆԱԼ

Եշ., 13 Փետր. ժամը 20ին դէպի Բաքէն դէպի Փիրէա, Գրինոպիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՊՈԼՍԷՆԱ

Շբ. 15 Փետր. ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Գրինոպիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ

ՄՈՐԷԱ

Կիր. 17 Փետր. ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Փաթրաս, Նափոլի, Պարսելոն, Մարսիլիա, Ճէնովա։

ԱՍԻՐԻԱ

Դշ. 19 Փետր. ժամը 17ին դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոսթանցա, Օռէսա, Գոնսթանցա, Վառնա, Գուրկազ։

ՃԷԼԻՕ

Դշ., 20 Փետր., ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն կը դէպի Փիրէա, Գրինոպիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՍՓԱՐԹԻՎԱՆԹՕ

Դշ., 26 Փետր., ժամը 17ին կը մեկնի դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Կալաց, Իզմայիլ, Սուլինա, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինոյի ընդհ. գործակալութեան, Մէրքէզ Ըսէրքըմ խան, Գալաթա, Թէլէֆոն 44877—8—9, կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա-Բերայ թիվ 42490

Գործակալութիւնս հոլանդական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ և կարգ մը տանելով տարեկան ընկերութեանց հետ ... է

Որեւէ բոլոր նաւահանգիստներու համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի ... տալ։

ՌՕԼԱՆ Տ'ԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Բ. ՄԱՍ

ՈՒՐ ԼԸՑՈՒԻՔՈՒ ՊՕՆԱՓԱՐԹԻ ԱՆԿԵՂԾ ԵՐԵԻԱԼՈՎ ՀԱՆԴԵՐՁ, ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷՐ ԻՐ ՄԱՏՆԻՁՈՒԹԵԱՆ ԱՐՀԵՍՏԸ

— Կարծեմ թէ ընտրած է... և կամ հաստատ հաւատքս այնէ թէ՝ ան իր ընտրութիւնը կեդրոնացուցած է գնդապետին կնոջ վրայ...։

— Իրապէ՞ս...։

— Կը կասկածիմ սակայն թէ, այս դէպքը քանի հաստատնայ, իր հետ պիտի բերէ եղերական երեւոյթ մը ...։ Գնդապետ Ֆուռէ ճակատագրական սէրով մը կապուած է իր կնոջ, կինն ա՝ զինքը կը սիրէ նոյն սաստկութեամբ։

— Ա՛հ, սատանայ։

— Բայց քանի որ ես կամ, ու իմ մարդիկս, պիտի գործենք կարելի եղած չափով շուտ խանելու համար այս երեքին կեանքերուն մէջ քմահաճոյք, թշնամութիւն և և սիրոյ կրակ... և եթէ յաջողինք զեղանին ձգել վերջապէս Պոնափարթի թեւերուն մէջ, մեր գործը կարգին է արդէն։

— Ի՞նչ պիտի երեւան դայ այն ատեն։

— Այն ատեն՝ ... ո՜հ, Լէֆուքառ իր գործը աւարտած պիտի ըլլայ։ յաջողած իր առաքելութեան մէջ։ Անգլիան և ամբողջ Եւրոպան լայն շունչ մը պիտի առնեն։

Դեսպանին դէմքին վրայ սկեպտիկ ծիծաղ մը կը յածէր։

— Ես երբէք չեմ կրնար ըմբռնել թէ, այդ պարզ դէպքերէն ի՞նպէս կարող է ծնիլ այդքան մեծ հետեւանքներ։

Մատնիչն ալ իր կարգին պաղարիւն մը պատասխանեց.

— Ըսի նախապէս որ այդ գեղանի կինը ամուսնացած է։

— Այո՛, բայց կան ամուսիններ։ որոնք ի տես շահու և փառքի, տեղի կուտան իրենց պատիւին դէմ։

— Ո՛չ գնդապետ Ֆուռէն։ Այս մարդը տարբեր խմորով շաղաւած է։ Բուռն է իր սէրը կնոջը հանդէպ, կը պաշտէ զայն սրբուհիի մը նման։ Նոյն իսկ անոր մուտքը, հակառակ Պոնափարթի խիստ հրամաններուն, յաջողած է ապահովել նաւէն ներս։ Ասիկա նախանձէ առաջ կուգայ։ Չէր ուզեր գնդապետը ձգել իր հայրենիքին մէջ. առանձին իր հեշտակային կինը։ Ու նախանձը կը ծնի ոճիր։

— Կը կարծէք որ պիտի սպաննէ՞ Պոնափարթը։

— Այո՛, այն ատեն՝ երբ իրաւունք դառնայ թէ կինը զինքը կը խաբէ։ Նոյն իսկ ականատեսը դառնալով ան Պոնափարթի ու իր կնոջ յարաբերութիւններուն՝ որոնց մէջ զինքը գրգռողը, զինքը թունաւորողը և դէպքերը պատրաստողը ե՛ս պիտի դառնամ իմ ամէն միջոցներով...։

— Այդ բոլորը լաւ, բայց միշտ ձեր մտքին մէջ ունեցէք այն վերին հրամանը թէ՝

— Պոնափարթ պէտք չէ սպաննուի։

— Անգլիան իր կրուներին տակ կ'առնէ իր թշնամին, բայց չի սպաննէր...։

— Այս՝ շատ ճիշտ է, բայց Անգլիան ինչո՞վ յանցաւոր է այս ոճիրին առջև, երբ Պոնափարթի մէկ գնդապետը զայն կը սպաննէ՝ խելագարացած իր սիրոյն ու նախանձին մէջ։

Անգամ մը որ ան սպաննուի, ես ձեռք պիտի առնեմ աւելի հիմնական ծրագիր մը։ Անմիջապէս յեղափոխութիւնը պիտի պայթի զինուորներուն մէջ։ Գլեպէռ գործի գլուխ պիտի դայ։ Բայց ան կարող չպիտի դառնայ զսպել յուզումը և քայքայումը։ Ասոր վրայ ուշադրութիւն դարձուցէք Մամէլուքներու վերադարձնումը՝ որոնք չնորհիւ ձեր դրամին ու օգնութեան, բոլորովին պիտի քայքայեն ու ու ցրուեն ասոնց։ Հիւանդ, անկանոն, հիւծած Ֆրանս. բանակը։

— Դուք անստգիւտ անձ մըն էք, ըսաւ դեսպանը, չկարենալով զսպել իր զոհունակութիւնը՝ ի տես այդ հանճարեղ մարդուն գիտակցութեան։

Մորթիմբը ըլլալով սակայն փոքանց հայրենասէր Անգլիացի յուզուած չեչտով հարցուց.

— Ի՞նչ ըրած է ձեր հայրենիքը Ֆրանսան ձեզի՝ որ այդպէս կ'ատէք...։

Լէֆուքառ առանց սարսռալու զդալու իր ջիղերուն վրայ, առանց կարենալու ակնարկը բացնելու իր խօսակցին դէմքին, քիչ մնաց որ պատասխանէր։

«Ֆրանսան ինձի բան չէ ընել, ինչ ընել որ ոսկին աւելի կը բեմ քան հայրենիքը։

— Պէտք է լաւ գիտնամ Մորթիմբը որ ես չեմ պատասխանիր այդ ազգին։ Ես մէկ անդամ ա՛յն Բոզոքական ցեղին՝ որ 15րդի օրով հալածուեցաւ ... պուեցաւ ապաստանել Գերմանիա։

Ուրեմն ես շատ փոքր ... ուխատ եմ փոխարէնս առնելու ... տեսակ մը Ֆրանսացիներ ...